

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 6C/6/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8616200161
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8616200161.3

Rozhodnutie

Okresný súd Svidník, samosudkyňa JUDr. Anna Frigová, v právnej veci žalobcu E. R., nar. X.X.XXXX, bytom Dr. D. XXX/X, XXX XX R., štátny občan SR, zastúpeného E.. A. Y., advokátom C. kancelárie so sídlom vo R., ul. R.. hrdinov XXX/XX, 089 01 Svidník proti žalovanej R. republika, v mene ktorej koná D. prokuratúra R. republiky SR, so sídlom Y. 2, XXX XX Bratislava, o zaplatenie 529,76 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 529,76 eura s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 26.12.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 51,89 eura s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 26.12.2015 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 277,59 eura na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, vedeného vo VÚB Prešov, č. ú. SK72 0200 0000 0000 4294 9572, BIC: SUBASKBX, VS: 514 do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou dňa 18.1.2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú Slovenskú republiku, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, na zaplatenie sumy 529,76 eura s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 26.12.2015 do zaplatenia, sumy 52,12 eura s 5,05 % úrokom z omeškania ročne od 26.12.2015 do zaplatenia a trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že uznesením povereného príslušníka PZ, Obvodného oddelenia PZ Svidník, ČVS:ORP-418/SK-SK-2013 zo dňa 30.9.2013 bolo voči nemu vznesené obvinenie pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona
6C/6/2016

-2-

formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Uznesením Okresného súdu Svidník sp. zn. 2T/173/2013 zo dňa 19.12.2013 bola vec postúpená na Okresný úrad vo Svidníku na priestupkové konanie. V jeho trestnej veci ho obhajoval advokát JUDr. Igor Šafranko a trovy tejto obhajoby predstavovali sumu 529,76 eura. Listom zo dňa 5.6.2015 požiadal žalovanú v rámci predbežného prerokovania nároku o náhradu škody vo výške 529,76 eura za obhajobu v jeho trestnej veci a o náhradu odmeny v súvislosti s uplatnením náhrady škody v rámci predbežného prerokovania nároku vo výške 103,78 eura. Žalovaná obdržala jeho podanie dňa 25.6.2015. Šesťmesačná lehota na uspokojenie jeho nároku žalovanej uplynula dňa 25.12.2015 a od 26.12.2015 je v omeškaní. Žalobu podáva podľa zákona č. 514/2003 Z. z. titulom nezákonného rozhodnutia. Uplatňuje si náhradu škody vo výške 529,73

eura ako je vyčíslená v uplatnení škody v návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z 5.6.2015 a súčasne si uplatňuje podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka náklady spojené s uplatnením pohľadávky v súvislosti s uplatnením náhrady škody v rámci predbežného prerokovania nároku z hodnoty 529,73 eura, čo predstavuje podľa vyhl. Č. 655/2004 Z.z. odmenu za jeden úkon právnej služby 34,85 eura a 8,58 eura paušál pri vykonanom úkone, návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody to predstavuje 64,85 eura + 8,39 eura paušál = 43,24 eura + 20 % DPH (8,65 eura), spolu 51,89 eura. Hodnota konania je 529,76 eura + 51,89 eura, spolu 581,65 eura.

Vo veci bol Okresným súdom Svidník vydaný platobný rozkaz zo dňa 28.1.2016 pod č. k. 6C/6/2016-22, proti ktorému žalovaná zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky v zákonnej lehote podala odpor. V podanom odpore uviedla, že podľa doteraz uplatňovaného stanoviska Generálnej prokuratúry SR, ustanovenie § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2903 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je jednoznačné a jasné. Na to, aby prokuratúra bola oprávnená (čl. 2 ods. Ústavy SR) a povinná konať za štát, musí podľa zákona škodu spôsobiť. Spôsobiť škodu môže buď konaním, alebo opomenutím. V prípade uznesenia o vznesení obvinenia vydaného vyšetrovateľom, alebo povereným príslušníkom PZ, na ktorom sa prokurátor žiadnym spôsobom nepodieľal (nekonal), ani nič pri jeho vydaní neopomenul, nie je ani len teoreticky možné, aby škodu „spôsobil“ prokurátor, ako to predpokladá zákon. Titul náhrady škody -uznesenie o vznesení obvinenia - je účinné a vykonateľné už jeho vydaním a teda jeho účinky (škoda) nastávajú už jeho vydaním, bez ohľadu na to, kedy (a či) ho prokurátor obdrží, preto prokurátor nielenže sa na jeho vydaní nepodieľa, ale jeho účinkom (škode), ktoré nastali už jeho vydaním, nemôže v tomto štádiu (jeho vydania) zabrániť a už vôbec nie škodu spôsobiť. Úvaha o jeho zodpovednosti je preto absurdná.

Uznesenie o vznesení obvinenia Jakubovi Slivovi nebolo v čase jeho vydania nezákonné, ale bolo vydané v súlade s platnou právnou úpravou. Nezákonným sa toto rozhodnutie nestalo ani po vydaní uznesenia v trestnom konaní, ktorým okresný súd vec obžalovaného Jakuba Slivu pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Trestného zákona postúpil Okresnému úradu vo Svidníku na prejednanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Len a výlučne s judikatúrou je možné dospieť k záveru, že takéto rozhodnutie sa má pre účely zákona č. 514/2003 Z. z. považovať za nezákonné. Okresný súd v trestnom konaní nezrušil žiadne rozhodnutie z prípravného konania, on len na základe vykonaných dôkazov dospel k záveru, že predmetný skutok nie je možné považovať za trestný čin. Je potrebné poukázať na veľmi dôležitú skutočnosť, že okresný súd v rámci trestného konania po doručení obžaloby

6C/6/2016
-3-

mal možnosť konanie zastaviť z dôvodu, že skutok nie je trestným činom resp. vrátiť obžalobu na došetrenie. Ak tak nekonal, uznal výsledky vyšetrovania a postup prokuratúry v prípravnom konaní za správny a súladný so zákonom, pretože prijal obžalobu a vytýčil hlavné pojednávanie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby bol napadnutý platobný rozkaz zrušený, nariadené pojednávanie a žaloba žalobcu ako nedôvodná zamietnutá.

Žalobca vo vyjadrení k odporu žalovanej zo dňa 7.3.2016 uviedol, že s argumentáciou žalovanej sa ustálená početná judikatúra už opakovane vyporiadala a je toho názoru, že neexistujú žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali v súdnej veci sa od tejto judikatúry odkloniť. Ak mu bolo vznesené obvinenie a nebol uznaný za vinného, tak z hľadiska zákona č. 514/2003 Z.z. bolo jeho obvinenie nezákonné. Posudzovanie problematiky z hľadiska Trestného poriadku v čase vydania uznesenia o jeho obvinení nie je pri posudzovaní náhrady škody na mieste. Priamo na prípade, keď bolo trestné konanie skončené postúpením veci na priestupkové konanie, ako je tomu aj v súdnej veci, poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 25/2011 zo dňa 24.3.2011.

Zástupca žalovanej argumentoval nálezom Ústavného súdu SR zo dňa 13.11.2013 sp. zn. II. ÚS 163/2013-50.

Súd na základe vykonaného dokazovania výsluchom žalobcu a oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia PZ Svidník o začatí trestného stíhania

zo dňa 30.9.2013, uznesením Okresného súdu Svidník č. k. 2T/173/2013-141 zo dňa 19.12.2013, príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 23.1.2014, návrhom na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 5.6.2015, návratkou z Generálnej prokuratúry Bratislava zo dňa 25.6.2015, odpoveďou žalovanej zo dňa 27.7.2015 zistil tento skutkový stav:

Z uznesenia povereného príslušníka PZ Obvodného oddelenia PZ vo Svidníku ČVS: ORP-418/SK-SK-2013 zo dňa 30.9.2013 súd zistil, že proti žalobcovi bolo začaté trestné stíhanie pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona na skutkovom základe uvedenom v citovanom uznesení.

Z pripojeného vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-418/SK-SK-2013 súd zistil, že žalobca prostredníctvom svojho obhajcu podal sťažnosť proti uzneseniu povereného príslušníka PZ Obvodného oddelenia PZ vo Svidníku ČVS: ORP-418/SK-SK-2013 zo dňa 30.9.2013.

Z uznesenia Okresnej prokuratúry Svidník, sp. zn. PV 505/13-3 zo dňa 11.11.2013 súd zistil, že prokurátor Okresnej prokuratúry vo Svidníku sťažnosť žalobcu zamietol. V odôvodnení uznesenia prokurátor uviedol, že na základe podanej sťažnosti preskúmal výrokovú časť napadnutého uznesenia a preskúmal aj podklady, na základe ktorých bolo vznesené obvinenie a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná a že obvinenie bolo vznesené v súlade s ustanovením § 206 ods. 1 Tr. poriadku.

6C/6/2016

-4-

Z uznesenia Okresného súdu Svidník č. k. 2T/173/2013-141 zo dňa 19.12.2013 súd zistil, že súd vec žalobcu postúpil na Okresný úrad vo Svidníku na priestupkové konanie, nakoľko uvedený skutok nie je trestným činom, avšak mohol by byť posúdený ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.12.2013.

Z pripojeného vyšetrovacieho spisu č. ČVS: ORP-418/SK-SK-2013 súd zistil, že v predmetnej trestnej veci žalobcu zastupoval JUDr. Igor Šafranko, advokát Advokátskej kancelárie vo Svidníku, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66 na základe plnomocenstva zo dňa 24.10.2013.

Z listu žalobcu zo dňa 5.6.2015 súd zistil, že tento prostredníctvom právneho zástupcu požiadal žalovanú zastúpenú Generálnou prokuratúrou SR o predbežné prerokovanie nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z., pretože v súvislosti s jeho obžalobou v trestnom konaní mu vznikla škoda spočívajúca v zaplatených trovách obžaloby v celkovej výške 529,76 eura. Trovy obhajoby pozostávali z týchto úkonov: prevzatie a príprava obhajoby, vrátane prvej porady s klientom v sume 57,95 eura, sťažnosť zo dňa 24.10.2013 proti uzneseniu o vznesení obvinenia v sume 28,98 eura, ďalšie rokovanie 22.11.2013 v AK Svidník v sume 19,32 eura, účasť pri vyšetrovacích úkonoch dňa 25.11.2013 na OO PZ Svidník v sume 57,96 eura, účasť pri vyšetrovacích úkonoch dňa 25.11.2013 na OO PZ Svidník v sume 28,98 eura, účasť pri vyšetrovacích úkonoch dňa 26.11.2013 na OO PZ Svidník v sume 28,98 eura, účasť pri vyšetrovacích úkonoch dňa 26.11.2013 na OO PZ Svidník v sume 57,96 eura, účasť, štúdium spisu po skončení vyšetrovania dňa 29.11.2013 na OO PZ Svidník, ďalšie rokovanie dňa 5.12.2013 v AK Svidník v sume 9,66 eura, obhajoba pri hlavnom pojednávaní dňa 19.12.2013 na OS Svidník v sume 28,98 eura, k tomu režijný paušál 12 x 7,81 eura, odmena spolu (bez DPH) 441,47 eura + 20 % DPH vo výške 88,29 eura, trovy obhajoby spolu s DPH vo výške 529,76 eura. Náhrada odmeny za právne služby v súvislosti s uplatnením náhrady škody v rámci predbežného prerokovania nároku z hodnoty 529,76 eura pozostávala z týchto úkonov: prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom v sume 34,85 eura, návrh na predbežné prerokovanie nároku v sume 34,85 eura, režijný paušál 2 x 8,39 eura, odmena spolu 86,48 eura + 20 % DPH 17,30 eura, odmena advokáta spolu (aj s DPH) v sume 103,78 eura.

Z doručky súd zistil, že žalovanej v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, bola žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody doručená dňa 25.6.2015.

Z príjmového pokladničného dokladu advokátskej kancelárie JUDr. Igora Šafranka súd zistil, že právnenému zástupcovi žalobcu bola suma 529,76 eura zaplatená žalobcom dňa 23.1.2014.

Na pojednávaní dňa 3.5.2016 právny zástupca žalobcu trval na svojej žalobe a dôvodoch, ktoré uviedol vo svojich písomných vyjadreniach. Uviedol, že podľa jeho názoru z dôkazov, ktoré pripojil k žalobe je nepochybné, že žalobcovi vznikla škoda a to tým, že bolo vydané uznesenie povereného príslušníka Obvodného oddelenia PZ Svidník, ČVS: ORP-418/SK-SK-2013 a vzhľadom k tomu, že zodpovednosť štátu za škodu v súvislosti

6C/6/2016

-5-

s nezákonným rozhodnutím je objektívna a bez liberačných dôvodov, je presvedčený o tom, že podaná žaloba je dôvodná a navrhol jej v celom rozsahu vyhovieť. Uplatnil si aj trovy konania.

Žalobca pri výsluchu uviedol, že trovy, ktoré mu vznikli, zaplatil svojmu obhajcovi a keďže bol ešte neploletý, tieto za neho platil jeho otec. Trval na náhrade škody.

Zástupca žalovanej na pojednávaní uviedol, že zotrváva na dôvodoch, ktoré uviedol v odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 24.2.2016 a vyjadrení zo dňa 4.4.2016. Taktiež dal do pozornosti rozsudok Okresného súdu Bratislava I, č.k. 19C/71/2014-95, ktorým v obdobnej veci súd žalobu zamietol. Navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Žalobca sa náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím domáha podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

V tejto súvislosti súd poukazuje na zákon č. 412/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, a to s účinnosťou od 01. 01. 2013, ktorým došlo k zmene ust. § 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý určoval orgán konajúci v mene štátu.

Podľa prvej vety § 21 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, za štát pred súdom koná štátny orgán v rozsahu pôsobnosti ustanovenej osobitnými predpismi alebo právnická osoba, ktorá je oprávnená podľa osobitného predpisu.

Podľa predposlednej vety § 79 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak je účastníkom štát, návrh musí obsahovať označenie štátu a označenie príslušného štátneho orgánu, ktorý bude za štát konať.

Za štát môže konať v zmysle citovaného ustanovenia § 21 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku iba jeden štátny orgán, a to ten, ktorý je na to oprávnený podľa osobitného predpisu (v tomto prípade podľa zákona č. 514/2003 Z. z.).

Podľa § 3 ods. 1, písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len zákon), účinného od 1.1.2013, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona, účinného od 1.1.2013, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody

6C/6/2016

-6-

spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 6 ods. 2 zákona, právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 15 ods. 1 zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 a 4 zákona, zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 18 ods. 1 zákona, náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 153 ods. 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

6C/6/2016

-7-

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že na základe uznesenia povereného príslušníka PZ Obvodného oddelenia PZ vo Svidníku ČVS: ORP-418/SK-SK-2013 zo dňa 30.9.2013 bolo proti žalobcovi bolo začaté trestné stíhanie pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona na skutkovom základe uvedenom v citovanom uznesení. Sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola prokurátorom Okresnej prokuratúry vo Svidníku zamietnutá s tým, že prokurátor na základe podanej sťažnosti preskúmal výrokovú časť napadnutého uznesenia a preskúmal aj podklady, na základe ktorých bolo vznesené obvinenie a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná a že obvinenie bolo vznesené v súlade s ustanovením § 206 ods. 1 Tr. poriadku. Z uznesenia Okresného súdu Svidník č. k. 2T/173/2013-141 zo dňa 19.12.2013 mal za preukázané, že vec žalobcu bola postúpená na Okresný úrad vo Svidníku na priestupkové konanie, nakoľko uvedený skutok nie je trestným činom, avšak mohol by byť posúdený ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zák. č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.12.2013. Z pripojeného vyšetrovacieho spisu Obvodného oddelenia PZ vo Svidníku ČVS: ORP-418/SK-SK-2013 je zrejmé, že žalobcu v predmetnej trestnej veci zastupoval JUDr. Igor Šafranko, advokát Advokátskej kancelárie vo Svidníku na základe plnomocenstva zo dňa 24.10.2013. Obhajca si trovy obhajoby riadne vyúčtoval. Jeho odmena a hotové výdavky tvorili spolu sumu 529,76 eura. Žalobca tieto trovy obhajoby obhajcovi dňa 23.1.2014 uhradil. Z listu žalobcu zo dňa 5.6.2015 bolo preukázané, že žalobca prostredníctvom právneho zástupcu požiadal žalovanú zastúpenú Generálnou prokuratúrou SR

o predbežné prerokovanie nároku podľa zákona č. 514/2003 Z. z., pretože v súvislosti s jeho obhajobou v trestnom konaní mu vznikla škoda spočívajúca v zaplatených trovách obhajoby v celkovej výške 529,76 eura. Trovy obhajoby boli žalobcom vyčíslené. Žalovaná prevzala žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 25.6.2016.

Na základe vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, alebo ten, koho vec bola postúpená na priestupkové konanie má pri splnení ďalších zákonných predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy obhajoby. Zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu (§ 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.). I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z.z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda, treba mať na zreteli, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (viď 6C/6/2016

-8-

bližšie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 uznesením občianskoprávného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. decembra 2010). Zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade zastavenia trestného stíhania, oslobodenia obžalovaného spod obžaloby, alebo v prípade postúpenia veci inému orgánu. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania.

Podmienkou priznania nároku zo zodpovednosti za nezákonné rozhodnutie je 1/ vznik škody, 2/ existencia nezákonného rozhodnutia a 3/ príčinná súvislosť, t.j. že škoda vznikla následkom nezákonného rozhodnutia. Vzhľadom na objektívnu zodpovednosť, zavinenie nie je predpokladom priznania náhrady škody a nie je ho potrebné preukazovať. Vo vzťahu k nároku žalobcu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím z titulu vyplatenej odmeny advokátovi za úkony právnej služby pri obhajobe, ktorú si žalobca uplatnil vo výške 529,76 eura, súd preskúmal dôvodnosť a účelnosť jednotlivých úkonov právnej pomoci, ktorú poskytoval žalobcovi advokát zvolený žalobcom JUDr. Igor Šafranko. Súd má za to, že nárok je dôvodný, pretože odmena za poskytovanie právnej pomoci - obhajobu v trestnom konaní predstavuje výdavok žalobcu, teda zmenšenie jeho majetku a tým škodu, ktorá bola spôsobená priamo a bezprostredne vznesením obvinenia a následným postupom v trestnom konaní až do právoplatnosti postúpenia veci Okresnému úradu vo Svidníku. Vznik trov konania bol nevyhnutne vyvolaný vznesením obvinenia, existenciou trestného stíhania a obhajobou, ktorá bola úspešná, teda súd konštatuje, že uplatňovaný nárok je v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím.

Po konštatovaní splnenia podmienok pre priznanie náhrady škody súd skúmal, ktorý orgán je príslušný konať v mene štátu. Dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor (§ 230 ods. 1 Trestného poriadku). Pri výkone tohto dozoru je prokurátor oprávnený a/ dávať záväzné pokyny na vyšetrovanie a určovať lehoty na ich vybavenie, b/ vyžadovať od policajta spisy, dokumenty, materiály a správy o stave konania vo veciach, v ktorých bolo začaté trestné stíhanie, na zistenie, či policajt včas začal trestné stíhanie a riadne v ňom postupuje, c/ zúčastniť

sa na vykonávaní úkonov policajta, osobne vykonať jednotlivý úkon alebo aj celé vyšetrovanie a vydať rozhodnutie v ktorejkoľvek veci, d/ vrátiť vec policajtovi na doplnenie vyšetrovania s pokynmi, e/ zrušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia policajta, ktoré môže nahradiť vlastnými rozhodnutiami, f/ odňať vec policajtovi a g/ nariadiť, aby sa vo veciach uvedených v § 202 konalo vyšetrovanie. Iba prokurátor je oprávnený v prípravnom konaní podať obžalobu (§ 231 písm. a/ Trestného poriadku).

Zákonom č. 412/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, došlo od 1.1.2013 k zmene ust. § 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý určoval orgán konajúci v mene štátu. Na základe tejto právnej úpravy sa precizovala príslušnosť orgánov verejnej moci v súvislosti so zodpovednosťou za nezákonné rozhodnutie, rozlišuje viaceré prípady
6C/6/2016

-9-

spôsobenia škôd orgánom verejnej moci a v nadväznosti na túto diferenciaciu určuje viacero orgánov konajúcich v mene štátu.

Na základe uvedeného je súd toho názoru, že orgánom konajúcim v mene štátu je v danom prípade Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ako ho uviedol v žalobe aj samotný žalobca. Súd pri tomto ustálení poukazuje hlavne na to, že prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní (§ 230 ods. 1 Trestného poriadku) a iba on je oprávnený zrušiť nezákonné alebo neopodstatnené rozhodnutia policajta, ktoré môže nahradiť vlastnými rozhodnutiami, čo sa v tomto prípade nestalo, nakoľko sťažnosť poškodeného proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola ako nedôvodná prokurátorom zamietnutá a prokurátorom bola podaná obžaloba. Súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. októbra 2015 sp.zn. 8 Cdo 289/2014, z ktorého vyberá právnu vetu: „Ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a podal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu, orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 412/2012 Z.z. je od 1. januára 2013 Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Na prípadnú zmenu orgánu konajúceho v mene štátu prihliadne v takomto konaní súd z úradnej povinnosti.“

Z uvedených dôvodov súd žalobe žalobcu čo sa týka náhrady škody vo výške 529,76 eura vyhovel.

Podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Žalobca si okrem náhrady škody uplatnil podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka aj náhradu odmeny za právne služby v súvislosti s uplatnením svojho nároku na náhradu škody v rámci predbežného prerokovania nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Tento nárok je uplatnený podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, čo predstavuje odmenu za jeden úkon právnej služby 34,85 eura a 8,58 eura režijný paušál a pri vykonanom úkone - návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody to predstavuje 34,85 eura + 8,39 eura, spolu 43,24 eura + 20 % DPH 8,65 eura, spolu 51,89 eura. V prevyšujúcej časti do nárokovanej sumy 52,12 eura žalobu zamietol.

Súd vychádzajúc z citovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka považoval náklady spojené s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z za príslušenstvo tohto nároku a z uvedeného dôvodu žalobe aj v tejto časti vyhovel.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úrok z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

V zmysle citovaných ustanovení súd priznal žalobcovi 5,05 % zákonný ročný úrok z omeškania zo sumy 529,76 eura a zo sumy 51,89 eura počnúc od 26.12.2015 do zaplatenia, t. j. od nasledujúceho dňa, kedy žalovanej bola doručená žaloba žalobcu. V prevyšujúcej časti ohľadom úrokov z omeškania súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., pretože v konaní mal plný úspech žalobca. Trovy pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku v sume 20 eur a z odmeny za zastupovanie za tieto úkony (súd vychádzal z hodnoty 581,65 eura (529,76 eura + 51,89 eura), čo predstavuje podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za jeden úkon právnej služby odmenu 38,17 eura a príslušný paušál 8,58 eura za štyri úkony po 38,17 eura (prevzatie a príprava zastúpenia, vrátenie prvej porady s klientom (§ 13 ods. 1 písm. a/ AT), podanie žaloby na súd, vyjadrenie zo dňa 7.3.2016 k odporu žalovanej, zastupovanie pri pojednávaní dňa 3.5.2016), jeden úkon po 19,08 eura (zastupovanie pri pojednávaní dňa 25.5.2016), režijný paušál 5 x 8,58 eura, odmena advokáta spolu (bez DPH) 214,66 eura + 20 % DPH - 42,93 eura, odmena advokáta spolu (aj s DPH) = 257,59 eura + 20 eur súdny poplatok, trovy konania spolu vo výške 277,59 eura.

Povinnosť žalovanej prisúdené trovy konania zaplatiť právnemu zástupcovi žalobcu vyplýva z ustanovenia § 149 ods. 1 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v troch vyhotoveniach na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Musí byť podpísané a datované. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
-
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodných skutočností,

- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.